

Bydelsplan for Bispebjerg

2017-2020

Bispebjerg
LOKALUDVALG

Foto: Thomas Vilhelm

BYDELSPLAN FOR BISPEBJERG

Redaktion:
Bispebjerg Lokaludvalg

Layout, kort og illustrationer:
Københavns Kommune
Økonomiforvaltningen
KKdesign

Fotos:
Forsidefoto: Bahadır Berber
Se de enkelte fotos

Foto: Thomas Vilhelm

Foto: Thomas Vilhelm

Foto: Thomas Vilhelm

Forord

af lokaludvalgets formand

EN BYDEL MED FRISK LUFT, GRØNT, PLADS TIL MENNESKER OG HØJT TIL LOFTET

Enhver beslutning vedrører fremtiden. Man kan ikke beslutte, at noget, som er sket, ikke skal ske. Inden man beslutter, skal man have en plan for, hvad der skal ske. Beslutninger kan være små eller store. Nu vil jeg købe en pose te, eller nu vil jeg bygge et slot. Hvis ingen lægger planer, kommer dog intet til at ske. Et af Bispebjerg Lokaludvalgs formål er at tænke tanker for bydelens fremtid. Hvad skal der ske med os? Hvis der ikke bliver tænkt tanker og lagt planer, vil byudvikling nok ske alligevel, men det risikerer at blive noget rod.

Som bydel i Københavns Kommune er vi anderledes. Luften er friskere end i indre by. Vi kan ofte se længere end de fleste, fordi vi bor på den højderyg, som udgøres af Bispebjerg Bakke. Og vi er et sted i København, hvor man om natten tit kan se himlens stjerner. Men Bispebjerg Bydel er også et kludetæppe af socio-økonomisk, etnisk og livsstilmæssig forskellighed. Dette er især markant i bydelens Nordvest-kvarter, hvor autoværksteder, lejeboliger, parcelhuse, forretninger, virksomheder, ungdomshus, hamam, moske, tankstation, borgerservice og bibliotek ligger klods op ad hinanden.

Netop fordi forskellige områder i bydelen har forskellige behov, har vi i denne plan inddelt bydelen i kvarterer. Nogle kvarterer har nemlig flere udfordringer end andre. Bispebjerg Bydel skiller sig således ud fra resten af København ved, at over halvdelen af bydelen består af såkaldt udsatte boligområder. Utryghed er en vigtig årsag til, at et kvarter bliver til et udsat byområde – det får stærke borgere til at fraflytte. Tilbage bliver de, der ikke har noget valg. Utryghed er en glidebane ned i et sort hul, og indsats herimod er vigtig, og kan have forskellige former.

I disse år udvikler København sig hastigt, og her må man i tide overveje, hvilken by man vil have. Vi ønsker en tryk by, der ikke kun består af bygninger, men også har grønne veje, og grønne rum med plads til mennesker. Vi ønsker bedre fremkommelighed for bløde trafikanter. Og vi ønsker flere mødesteder for fællesskaber på tværs, fordi dialog og møder er vigtige for bydelens sammenhængskraft. Derfor har vi i planen fokus på at forbedre faciliteter, der fremmer det sociale liv i en storby.

SIDEN SIDST

Dette er 3. bydelsplan, som Bispebjerg Lokaludvalg har udarbejdet. I den forrige fra 2013 blev 15 projekt-

forslag præsenteret med ønsker til kommunens budget. Under halvdelen endte med at blive realiseret. Nogle af de ikke realiserede projekter arbejder vi fortsat med, mens enkelte ikke længere er aktuelle. Med Bydelsplan 2017-2020 har vi nu en plan for det kommende lokaludvalgs ønsker til den generelle byudvikling af Bispebjerg. I planen indgår også en liste over ikke-prioriterede ønsker til Københavns Kommunes budget samt lokaludvalgets arbejdsprogram.

BORGERDIALOG SOM OPTAKT TIL BYDELSPLANEN

Lokaludvalget har som optakt til denne bydelsplan afholdt en række debatarrangementer. Eksempelvis den tværfaglige konference "Naturen som social løftestang", "Byudvikling og planlægning efter lokale forhold" samt borger- og netværksmøder om tryk-hed. Endelig har der i forbindelse med udarbejdelse af skitseforslag været afholdt to inspirationsworkshops i Ryparken med fokus på omdannelse af Lundehus Torv og Ryparken Idrætsanlæg. Med lokaludvalgets fokus på udvikling af Utterslev Mose i forbindelse med helhedsplanen, har det årlige Mosetræf og Konferencen Utterslev Mose i marts 2017 været en platform for dialog med borgere.

Som supplement til debat- og borgermøderne gik lokaludvalget på gaden på centrale pladser i bydelen i efteråret 2016 og præsenterede forslag til lokaludvalgets ideer til byudvikling i bydelens kvarterer.

Bliv klogere på vores bydel med bydelsplanen, god læselyst.

Alex Heick
Formand for Bispebjerg Lokaludvalg

Forord

fra Københavns Kommunes Overborgmester

Flere og flere vil bo i byen, og rigtig mange vil være med til at gøre København til den bedste by at bo i. Derfor er det en stor fornøjelse at se de færdige bydelsplaner 2017-2020. Lokaludvalgene har lagt et stort arbejde i hele processen. Jeg vil gerne takke for den store indsats og for de mange borgerinddragende aktiviteter, som udvalgene har stablet på benene, og endeligt for de meget fine resultater.

Bydelsplanerne er et udtryk for de 12 bydeles særlige identitet og københavnernes store engagement i deres by. Lokaludvalgene og byens borgere har vist stor kreativitet og idérighed i drøftelserne af bydelenes fremtid. Bydelsplanerne er et rigtig godt eksempel på, at nærdemokrati og borgerinddragelse er bærende i arbejdet for at gøre København til en endnu skønnere by for alle københavnere.

Bispebjerg er en bydel, der rummer store potentialer, og bydelsplanen skildrer mange gode visioner for, hvordan potentialerne kan bringes i spil. Det er vigtigt, at Bispebjerg fortsat er et trygt sted at bo, for på den måde kan vi fastholde de mange gode kræfter, der er i bydelen. Jeg forventer, at Bispebjerg vil gennemgå en spændende udvikling de næste år, og i den forbindelse er det vigtigt, at der fortsat er plads til en blandet beboersammensætning. København skal være en by for alle. Det er derfor også

en stor gave for jeres bydel, at I har mangfoldige byområder med et stærkt fællesskab, der værner om den sociale sammenhængskraft.

Med bydelsplanerne får Københavns Kommune sammen med lokaludvalgene også mulighed for at nå nogle centrale målsætninger, eksempelvis ved at indarbejde tiltag i planerne, som skal øge trygheden og sikre, at København er en mangfoldig by med plads til alle. Samtidig får Borgerrepræsentationen og forvaltningerne i Københavns Kommune uvurderlig indsigt i lokalområdernes unikke kendetegn, udfordringer og potentialer. Lokaludvalgene er en betydningsfuld kilde til at finde løsninger på lokale udfordringer, og københavnernes ønsker og drømme for deres bydele er med til at vise retningen for kommunens arbejde, og på den måde kan vi i fællesskab sikre, at København fortsat er en af verdens bedste byer at bo og leve i.

Mange tak for indsatsen og de flotte resultater, vi glæder os til at bruge dem i vores arbejde for et bedre København.

Frank Jensen
Overborgmester

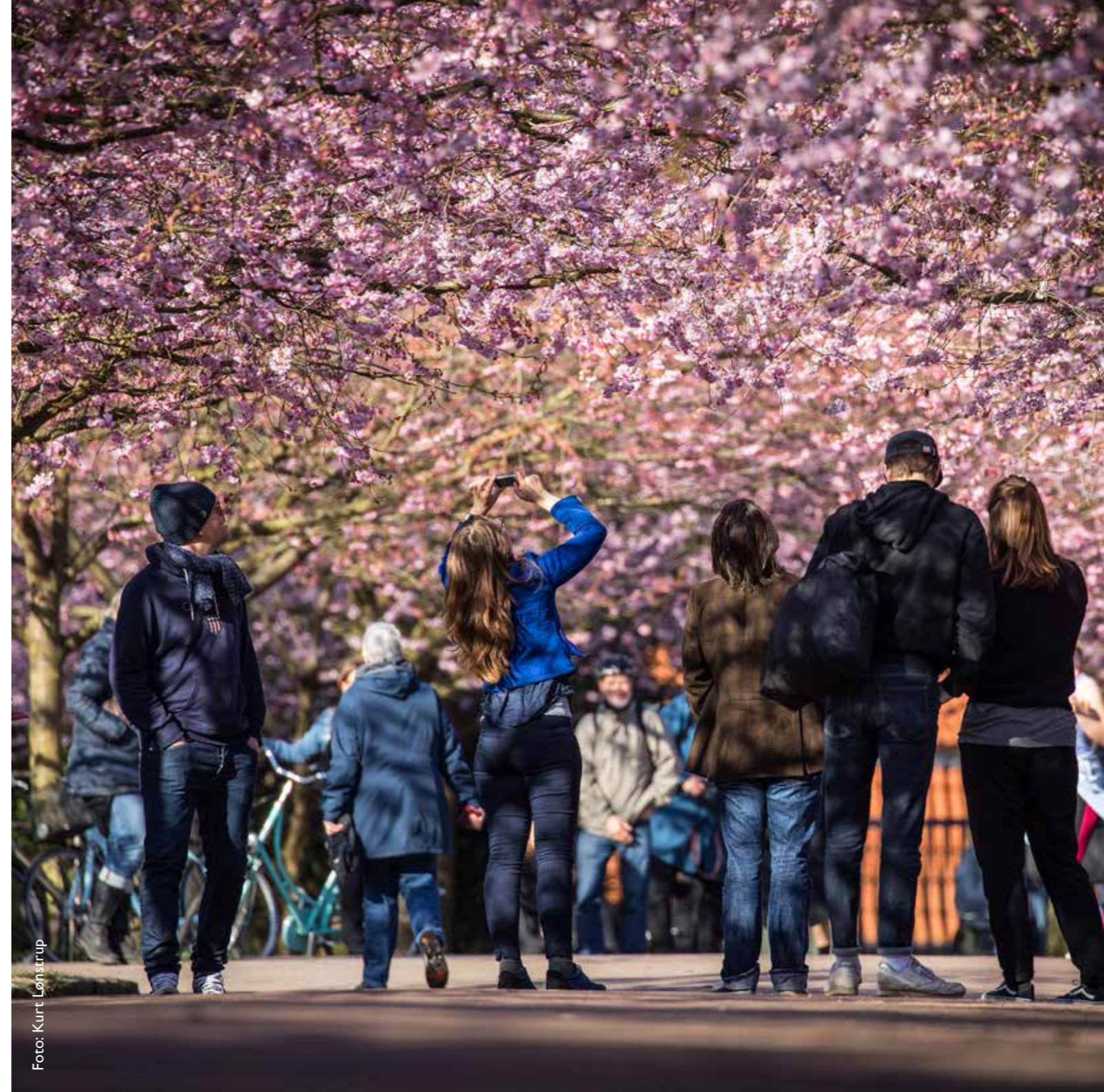

Foto: Kurt Lønstrup

Indhold

- 10** Bydelens egenart, udfordringer og potentialer
- 14 Kvarterbeskrivelser
- 16 Nordvest
- 18 Utterslev
- 20 Bispebjerg
- 22 Emdrup
- 24 RyparkenLundehus
- 26** Lokaludvalgets indsatsområder og arbejdsprogram
- 42** Strategiske retningslinjer for brug af puljemidler
- 44** Forvaltningernes høringsvar til bydelsplanen

Bydelens egenart, udfordringer og potentialer

FAKTA OM BYDELEN

I den nordlige del af bydelen afsluttes kommunegrænsen med Gladsaxe og Gentofte som nabokommuner. Bispebjerg grænser op til bydelene Nørrebro, Vanløse, Brønshøj-Husum og Østerbro. For dem alle gælder, at der er samarbejde på tværs af bydelsgrænserne.

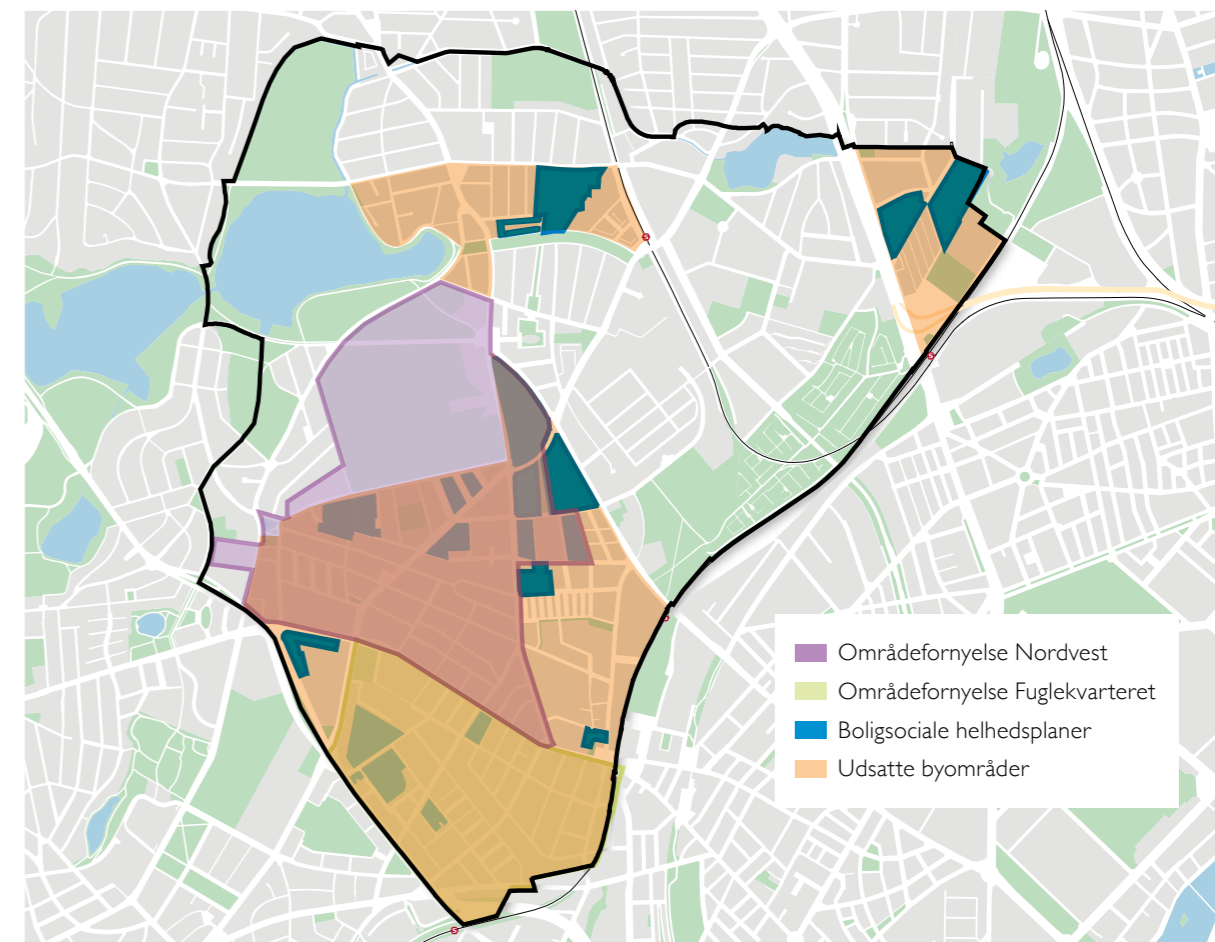
I Bispebjerg bydel bor 55.135 borgere (opgjort i 2016). Ca. 2000 virksomheder er lokaliseret i bydelen, og de består hovedsageligt af små- og mellemstore virksomheder, hvoraf de mest udbredte brancher er handel, reklame- og erhvervsservice samt it- og informationsbranchen.

Med Utterslev Mose, Lersøparken og Bispebjerg Kirkegård er Bispebjerg en meget grøn bydel, hvor der – til sammenligning med andre bydele i København - er den næstestørste andel af grønne områder, kun overgået af Amager Vest. De grønne områder er dog ikke spredt ud over hele bydelen, særligt kvarterer som Nordvest er underforsynet med det grønne.

INDSATSER I DE UDSATTE BYOMRÅDER

Bispebjerg adskiller sig markant fra andre bydele ved, at store dele af beboerne bor indenfor et udsat byområde. Byudviklingen på Bispebjerg er præget af

boligsociale og kommunale tiltag. Der er igangsat to områdefornyelsesindsatser, finansieret af staten og kommunen, som har til formål at fremme fysiske, sociale og kulturelle tiltag indenfor en 5-årig periode.

Områdefornyelsen Fuglekvarteret afsluttes med udgangen af 2017. Der er beskrevet et arbejdsprogram i "Områdefornyelse Nordvest Kvarterplan 2016-2021". Bydelen har samtidig 3 boligsociale helhedsplaner – Beboerprojekt Bispebjerg (FSB), Beboerprojekt Puls (AAB, SAB/KAB og 3B) og Ryparken vort kvarter (FSB).

Eksempel på omdannelse af byrum i forbindelse med klimaforandringer fra Fuglekvarteret ved Ørnevej, Vibevej og Glentevej.

SKYBRUDSHÅNDBTERING

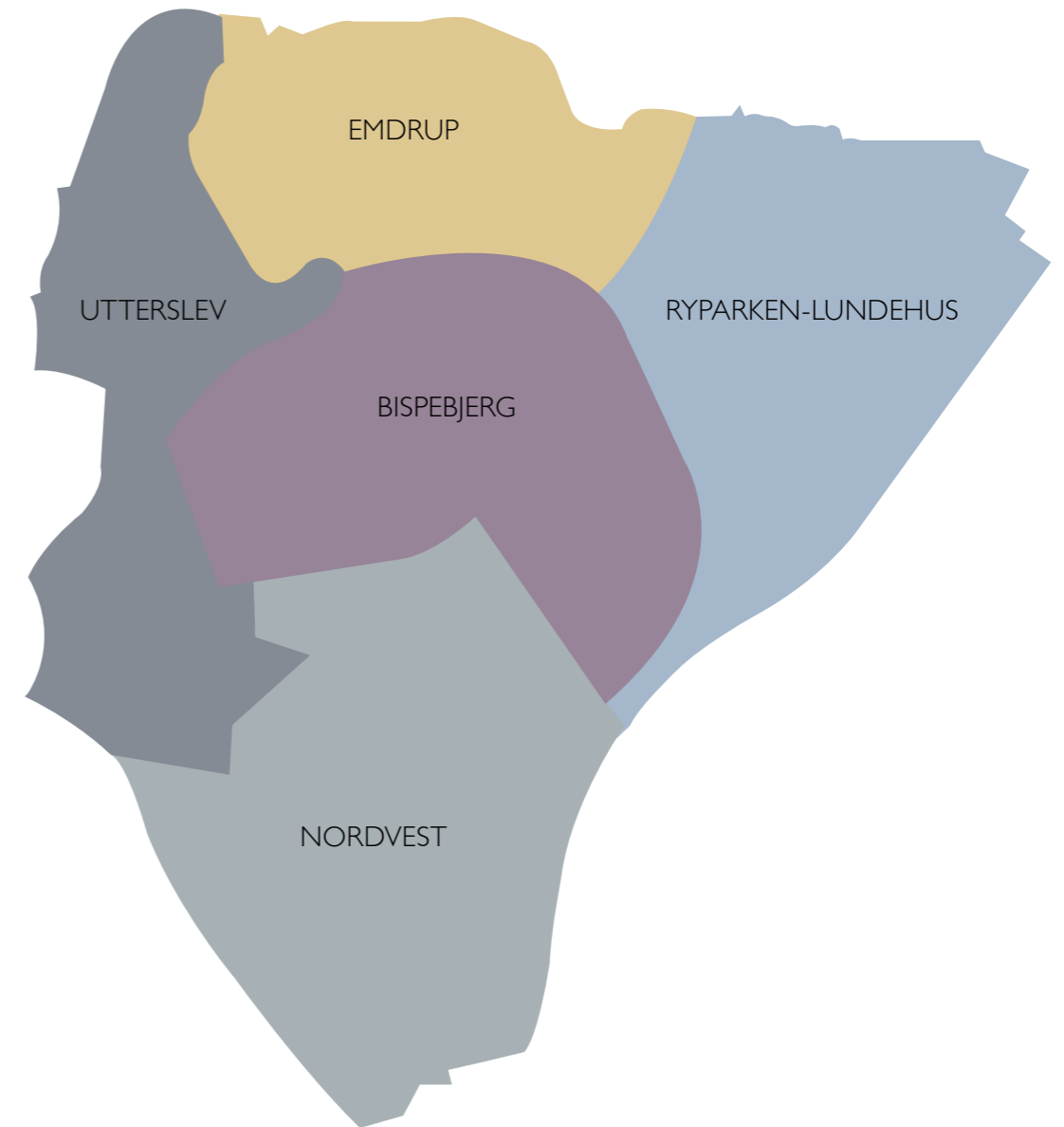
I de kommende år vil bydelen blive præget af skybrudshåndteringsprojekter, som er defineret i Københavns Kommunes Skybrudsplan. Et af de første tiltag vil være byrumsforandringer på Ørnevej, Vibevej og

Glentevej, hvor grønne byrum og klimahåndtering vil øge områdets rekreative kvaliteter. For mere information læs Skybrudsplan Bispebjerg, Ryparken & Dyssegård 2013.

Kvarter- beskrivelser

Bispebjerg-bydel er meget sammensat med store forskelle på områderne og derfor er den opdelt i 5 kvarterer – Nordvest, Utterslev, Bispebjerg, Emdrup og Ryparken. Grænserne mellem kvarterne er flydende, og indgår ikke i en formel, kommunal distriktsinddeling – men her i bydelsplanen fungerer inddelingen som ramme for Lokaludvalgets beskrivelse af områdernes egenart, udfordringer og potentialer.

Nordvest

EGENART

Nordvestkvarteret er det selvgroede industri-kvarter med store spring i højde og drøjde. Nørrebro Station summer af liv og selvbestaltede initiativer. Frederikssundsvej deler Nordvest i to halvdele. Det sydligste nordvest ved Drejervej er et levn fra tiden, hvor industrien stadig boede i byen, en tidsomme, som giver kvarteret et særligt unikt præg.

Området er udpeget som kreativ zone, hvor formålet er at sikre økonomisk overkommelige og fleksible lejmuligheder for kreative erhverv. Andre steder i kvarteret er boliger blandet med fagskoler, etniske privatskoler, nye moskeer, spirende kreative virksomheder mm. Fuglekvarteret har nogle steder mere præg af "haveby" med fine forhaver til boligerne, hvor området på den anden side af Frederikssundsvej er tæt, med små og til tider nedslidte gårdmiljøer. Der er ikke nødvendigvis stærke traditioner for organiserede foreninger, men der er mange uformelle netværk og stærk opbakning om lokale mærkesager som eksempelvis den tidligere midlertidige park, NV Autopark. Nordvest er et mangfoldigt kvarter. Engang bosatte man sig i Nordvest, hvis man ikke kunne få en bolig i

de "rigtige" brokvarterer, men nu er det et område, som positivt tilvælges.

Entreprenante kræfter er tiltrukket af området, og de bidrager ofte til et skabende og kreativt miljø. Rentemestervej kan ses som en akse mellem bydelens kulturtilbud fra Lygten Station, Batida, BIBLIOTEKET op til Sokkelundlille på Utterslev Torv.

Gader og veje fremstår flere steder nedslidte med kaotisk parkering og trafikforhold for alle trafikanter.

UDFORDRINGER OG POTENTIALER

Her er mange små boliger og få familieboliger. Det betyder, at boligsammensætningen forbliver skæv i forhold til andre københavnske kvarterer. Bispebjerg Lokaludvalg skal understøtte en udvikling i området, som sikrer flere familieboliger gennem lokalplanlægningen. Nordvest er det nye smarte kvarter, men vi skal sikre at omdannelsen sker med respekt for den eksisterende befolkningssammensætning og erhvervs-kultur. Vi skal sikre unikke miljøer, som giver indblik i landets industrielle kulturarv. Her er mange tomme grunde og bygninger, som skal omdannes med respekt for kvarterets egenart og med øje for kvarterets mangler. Den oplevede utryghed er til tider markant i mindre lokalområder i Nordvest, og her er behov for at arbejde med byrum og andre kriminalpræventive indsatser. Nordvest mangler grønne områder og lokale mødesteder, som kan sammentænkes med kommunens kommende skybrudshåndtering. Gademiljøerne bør markant forbedres – med gode små, grønne opholdssteder. Der bør ske en gennemgribende regulering og forbedring af parkering og trafikken i kvarteret, herunder særligt Tomsgårdsvej, der udgør en barriere. Planerne for Rentemestervej som en grøn cykelsti

med forbindelse til Harreskovruten og til Nørrebro-ruten vil både fremme fremkommeligheden/tilgængeligheden og kan være med til at løfte nogle af de lokale trafikale udfordringer.

Foto: Thomas Vilhelm

Utterslev

EGENART

Utterslev Torv, Utterslev Mose og villakvarterer ligger i et let bakket landskab med reminiscenser af den idylliske landsby, som gadekæret ved Utterslev Torv, det stjerneformede vejnet og det karakteristiske børnekulturhus Sokkelundlille. Utterslev er også et blandet bolig- og studieområde. Utterslev Mose er det næststørste naturområde i København, et moselandskab fordelt over to bydele med søer, kanaler, stier, plæner, engarealer og krat. Fårefolden giver en unik oplevelse, når man færdes i området og naturværkstedet Streyf er flittigt besøgt af foreninger og skoler.

Utterslev er et dynamisk område hvor nye cafeer og spisesteder er begyndt at poppe op. Efterslægten med over 1500 daglige kursister og 125 arbejdspladser er også et markant indslag i kvarteret.

UDFORDRINGER OG POTENTIALER

Bispebjerg Lokaludvalg har i samarbejde med Brønshøj-Husum Lokaludvalg arbejdet for en helhedsplan for Utterslev Mose. I 2016 er dette arbejde igangsat i samarbejde med Teknik- og Miljøforvaltningen.

Naturen skal bydes indenfor i villahaverne og skabe faunapassager, og her spiller lokale foreninger en vigtig rolle. Derudover skal der arbejdes for en mere ekstensiv naturpleje i mosen til gavn for biodiversiteten og muligheder for forbedringer af vandkvaliteten.

Mosen rummer allerede en række fællesskaber som græsningslauget, naturplejelaugget og kogræsserlauget. Der skal arbejdes på at etablere flere fællesskaber. Vi skal sikre mere opmærksomhed på området ved mosen, så flere kan bruge det dejlige naturområde.

Tæt på Utterslev Mose findes flere udsatte boligområder, hvor der bor en del borgere, som sjældent benytter naturen, og som kunne have glæde af lære den at kende. Naturen kan øge følelsen af selvværd og glæden ved livet. I området hvor Utterslev møder Nordvest er der ofte udfordringer med utryghed. I samarbejde med kvarterets borgere og relevante offentlige instanser skal der arbejdes for at dæmme op for disse udfordringer.

Der skal arbejdes på at skabe et mere levende bymiljø i og omkring Utterslev Torv, som også de studerende på Efterslægten kunne gøre brug af.

Foto: Nikolaj Noel Christensen

Bispebjerg

EGENART

Kvarteret Bispebjerg har lagt navn til hele bydelen. I gamle dage gik kvæget og "bissede" på markerne på bjerget – deraf navnet. Bispebjerg rummer ikoniske bygninger som Grundtvigskirken, Dansekapellet og velplanlagte boliger med høj arkitektonisk kvalitet. Området er også i høj grad almene boliger, og figurerer ofte på listen over "udsatte boligområder".

Til forskel fra det tætte Nordvest, så er der store grønne arealer mellem boligkarreerne, og kvarteret ligger op ad et bælte af store grønne områder som Lersøparken med kolonihaveparken, Bispebjerg Hospital og Bispebjerg Kirkegård, der strækker sig ned til Utterslev Mose. Kvarteret er gennemskåret af store trafikårer; Frederiksborgvej, Tagensvej og særligt Tomsgårdsvej/Tuborgvej. Vejene skaber fysiske barrierer og hæmmer sammenhængskraften i området.

UDFORDRINGER OG POTENTIALER

Kvarterets stærkt trafikerede veje kan forskønnes med flere vejtræer og begrønning, som kan afhjælpe skybrud. Flere overgange kan forbedre forhold for fodgængere. Særligt Tomsgårdsvej er en markant fysisk

barriere. Udbygningen af Bispebjerg Hospital betyder øget trafikmængde og trængsel ved parkeringspladserne. Der er et stort potentiale i at skabe bedre sammenhæng fra de tætte bykvarterer til de store grønne områder.

Bispebjerg Kirkegård kan åbnes mere op og med fortsat respekt for gravstederne blive et rekreativt område for de omkringboende borgere og besøgende af den oplevelsesrige kirkegård. Kvarterets naturområder har potentiale for at fungere som løftestang for sociale indsatser. Her tænkes blandt andet på Lersøgrøftens Integrationshaver, FAKTI og Københavns Skolehaver, der er omdrejningspunkt for sociale fællesskaber og som har behov for bedre faciliteter. Lersøparken skal omdannes og skal rumme et stort reservoir for regnvand under skybrud. Bispebjergs ikoniske byggerier og naturattraktioner – såsom kirsebærstien har allerede mange besøgende og er med til at markere området udadtil. Men indadtil – for borgerne i kvarteret – kan der stadig gøres mere for at skabe ejerskab, lokalt engagement og stolthed over de unikke steder.

Foto: Thomas Vilhelm

Emdrup

EGENART

Emdrup er et udpræget villakvarter, som strækker sig fra Utterslev Mose til Emdrup Sø og grænser op til Gladsaxe og Gentofte Kommune. Her finder vi de store dyre villaer ved mosens, men først og fremmest rummer Emdrup mere almindelige parcelhuse. Enkelte steder i kvarteret er der også almene boliger; herunder bl.a. de karakteristiske Atelierhuse ved Grønemose Allé, som er målrettet udøvende kunstnere. Ved Tuborgvej findes Campus Emdrup med videregående uddannelser. Emdrup Torv er primært en busholdeplads, men rummer også en smule handelsliv. Beboerne er organiseret i en stor og stærk grundejerforening og en række vejlaug. Kvarteret bebos af ressourcestærke, hvilket er i kontrast til de nærliggende kvarterer. Emdrup rummer også KFUM parken med mange fritidsmuligheder.

UDFORDRINGER OG POTENTIALER

Området har få butikker, men på grund af nærheden til Søborgs handelsliv, udgør dette ikke en væsentlig hindring. Emdrup har to steder med potentielt byliv: Emdrup Torv og Emdrup Campus. Selvom Emdrup Torv især er en busholdeplads, er der potentiale for

et mere spændende byliv for nærområdets beboere. Herudover vil den planlagte udbygning af Emdrup Campus ved Tuborgvej give mulighed for udvikling af et spændende studiemiljø, som forhåbentlig vil sætte spor i de nærliggende byrum. Måske kan Emdrup Campus på sigt blive et nyt centrum i Emdrup kvarteret?

Emdrup grænser også op til Utterslev Mose, og det er oplagt at inddrage villaejere i udvikling af Utterslev Mose, herunder at fremme biodiversiteten i haverne som grænser op til mosens, og knytte bånd til "Mosens venner", kogræsserlaug og andre frivillige initiativer.

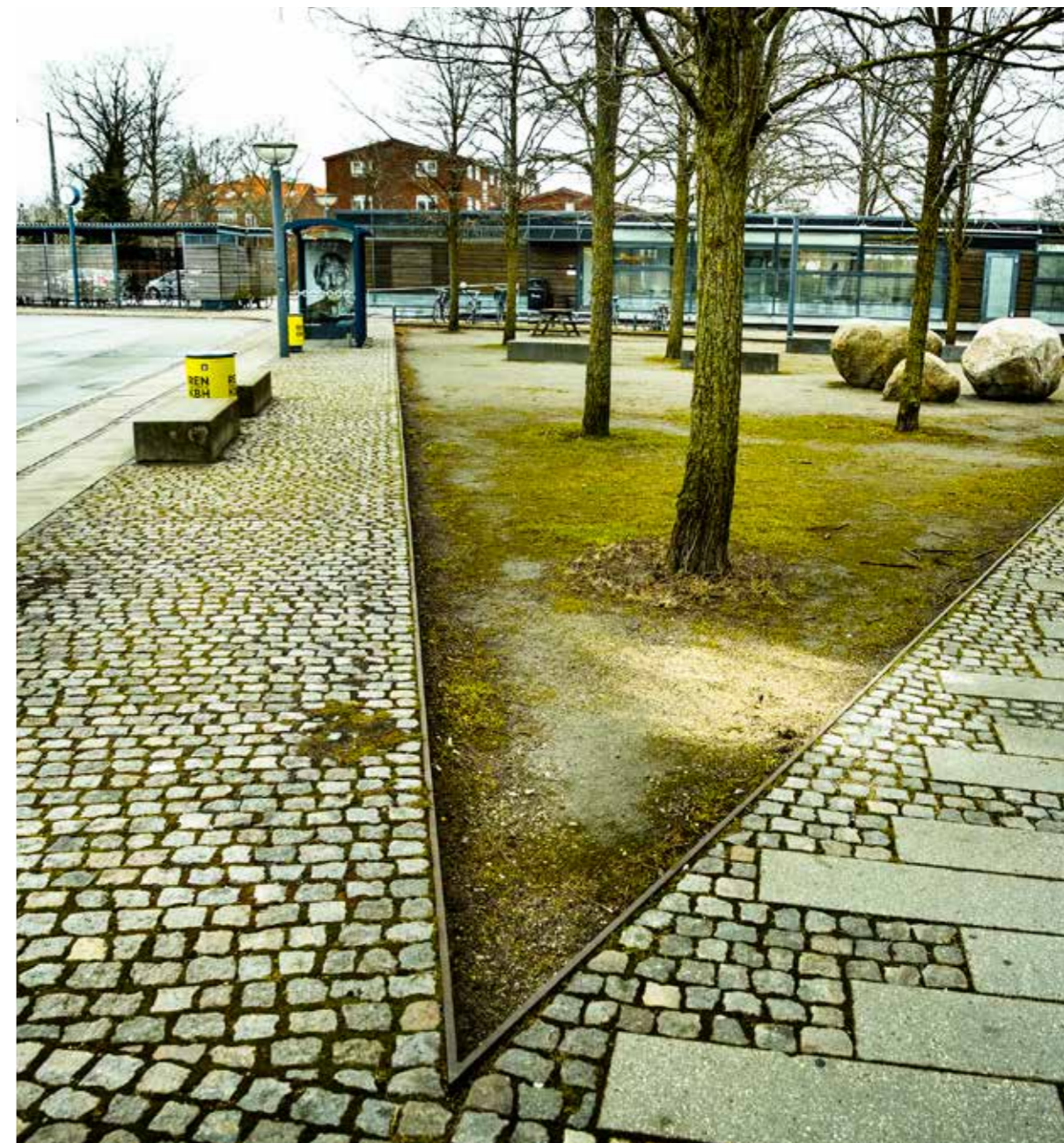

Foto: Thomas Vilhelm

Ryparken- Lundehus

EGENART

I 1930'erne udviklede Ryparken sig fra bare marker til boligområde med det nyeste indenfor parkbebyggelse. Da Helsingørmotorvejen blev bygget, blev kvarteret skarpt opdelt med store almene boligområder på den ene side af motorvejen, og Lundehusområdets villa- og parcelhuse sammen med de attraktive almene rækkehuse på den anden side. Ryparken er rig på rekreative områder – med Emdrup Sø, det grønne bælte bestående af Ryvangens Naturpark, Mindelunden, Svane-møllens kaserneområde og kolonihaveparken. For folk, der ikke bor i området, kendes kvarteret blandt andet for oversvømmelser ved Ryparken Station. Ryparken er klemmt inde mellem kaserne, jernbane og motorvejen og er for nylig blevet en trafikåre "rigere" - flyoveren, der leder trafikken mod Nordhavn (Nordhavnsvejen). Ryparken er også et område med mange fritidsmuligheder, lokaliseret i Ryparkens Idrætsanlæg og Rymarksvænges Aktiv Center.

UDFORDRINGER OG POTENTIALER

Selvom Ryparken-Lundehus rummer mange kvaliteter har kvarteret over årene udviklet sig i den forkerte retning, og Ryparken er i dag et udsat byområde.

Bispebjerg Lokaludvalg ønsker at bremse den negative udvikling og har i mange år arbejdet for, at Københavns Kommune afsætter ressourcer til at igangsætte en områdefornyelse i området. Konkret har Bispebjerg Lokaludvalg peget på, at der er behov for at løse områdets isolation ved at skabe bedre stiforbindelser og offentlige transportforhold.

Kvarteret er præget af butikslukninger og er fattigt på opholds- og samlingssteder. Udvalgte eksisterende byrum trænger til en opgradering, så de kan blive attraktive, uformelle mødesteder for kvarterets beboere – eksempelvis med en sivegade ud mod Lundehustorvet ved Strødamvej og ved at modernisere Ryparkens Idrætsanlæg, så det åbner sig op og inviterer lokalområdet ind.

Der er allerede igangsat en reetablering af området mellem Ryparken Station og Sydvejen, og heri indtænkes klimatilpasning. Området skal være et rekreativt byrum for de lokale, som skal adskille sig fra de øvrige grønne byrum i Ryparken. Bispebjerg Lokaludvalg ønsker desuden at dette område skal rumme "Klimateket" et udendørs liv, leg og læringsrum, der giver indsigt i, hvordan vi klimatilpasser i byen – eksempelvis ved at etablere et centrum for formidling af natur- og klimatilpasning i området.

Foto: Thomas Vilhelm

Lokaludvalgets indsatsområder og arbejdsprogram

I det følgende præsenteres fem temaer, som lokaludvalget ønsker at sætte fokus på i de kommende fire år:

Når byen fortættes
Et grønnere Bispebjerg
Et tryggere Bispebjerg
Bedre fremkommelighed
Flere fællesskaber på tværs

Hvert tema har udviklingsprincipper, der definerer et overordnet mål og herunder præsenteres en række strategiske løsningsforslag, som har karakter af hensigtsklæringer, lokaludvalgets egne indsatser eller ønsker til Københavns Kommunes budget.

NÅR BYEN FORTÆTTES

I takt med at byen udvikles, udbygges Bispebjerg og der sker en gradvis fortætning af byen. En markant forandring for bydelen bliver, når Nørrebro Metrostation forventeligt er færdig i 2019. Der sker allerede investeringer i området, som ændrer bygningsmasse og indbyggersammensætning.

Udviklingsprincip: *Flere familieboliger skaber bredere befolkningssammensætning*

Bispebjerg bydel er karakteriseret ved at have byens laveste gennemsnit af boligstørrelser. Opdeles bydelen yderligere på kvarterer, fremgår det, at kvarteret Nordvest har en gennemsnitlig boligstørrelse på kun 65 m². Ofte må beboere flytte væk, når der sker familieførgelse, hvilket både skaber en ensidig beboersammensætning og mangel på ejerskab til kvarteret. Med kommuneplanen er der givet særligt favorable vilkår for at bygge ungdomsboliger, pga. kommunens generelle behov for ungdomsboliger. Nordvest har mange nedslidte og tomme bygninger, som over en årrække vil blive omdannet. Lokaludvalget ønsker, at der ses på de stedsspecifikke behov og bygges familieboliger frem for ungdomsboliger for at sikre en balance i kvarterets befolkningssammensætning.

Løsningsforslag:

- Opmærksomhed på at lokalplaner overholdes og at byomdannelse sker med respekt for lokale behov
- Understøtte foreningslokaler og butiksliv på gadeniveau som åbner op og inviterer ind
- Understøtte netværk og kontakter gennem dialogmøder.

Udviklingsprincip: *Fremme af mindre og mellemstore erhverv og opstartsvirksomheder*

Når København vokser, fortættes byen og på Bispebjerg sker denne udvikling særlig hurtigt i Nordvest kvarteret. Her spiller de kreative zoner en vigtig rolle i fastholdelsen af en relativ lav bebyggelsesprocent, som gør det muligt for små- og mellemstore virksomheder at finde en attraktiv placering i den centrale del af København. Nordvest fungerer som et "starterområde" for iværksættere, der ser en værdi i at udnytte fordelene ved en relativ lav husleje og et omkringliggende iværksættermiljø.

Løsningsforslag:

- De kreative zoner skal fastholdes
- Lokaludvalget kan støtte iværksættere gennem videreformidling af kendskab til andre lokale netværk i bydelen.

Udviklingsprincip: *Det industrielle kulturmiljø har image- og attraktionsværdi*

Fortællingen om Nordvest er stærkt knyttet til områdets gamle industribygninger. Her er en bygningsarv, der med sit autentiske udtryk danner rammen om områdets identitet. Fremtidens investeringer i grunde vil betyde nedrivning af bygninger – heriblandt ældre industribygninger, og er industrihistorien ikke længere synlig, så er fortællingen det også. For borgere på Bispebjerg er stedets historie værdifuld, men det spiller også en rolle udadtil, da vi ser iværksættere og turister, som tiltrækkes af den unikke fortælling. Lokaludvalget ønsker fremadrettet at arbejde med den industrielle arv og tage hånd om, hvordan den kan samtænkes med den fremtidige udvikling, når byen fortættes.

Løsningsforslag

- Kortlægning af Nordvestkvarterets industribygninger, evt. screening af kulturmiljøer
- Fastholdelse af udpegede bevaringsværdier i lokalplaner
- Udarbejdelse af inspirationskatalog over industriens genanvendelsespotentialer, eksempelvis farvevalg på nybyggeri, bæredygtighed i genanvendelse og identitetsmæssig værdi
- Ønsker til bredde i anvendelsesformer og en øget tilgængelighed for offentligheden
- Lokaludvalget igangsætter initiativ til at ideudvikle nye planværktøjer, som minder om bevarende lokalplaner i en bred forstand på tværs af det historiske, karismatiske og arkitektoniske sigte.

Mulige aktører

Københavns Museum, lokale foreninger og aktører, Kulturstyrelsen, Center for Byudvikling, Byplan Nord og aktører med industrihistorisk faglig viden. Lokaludvalget vil opfordre til debat og fokus på bygningsbevaring, bygningsgenanvendelse og historiefortælling.

SAMMENHÆNG MED KØBENHAVNS KOMMUNES POLITIKKER OG PLANER

Erhvervs- og vækstpolitik 2015-2020

Kommuneplan 2015, herunder kreative zoner

Politik for udsatte byområder

ET GRØNNERE BISPEBJERG

Behovet for tiltag i det grønne er meget forskelligt alt efter om du befinder dig i tæt bebyggede kvarterer som Nordvest eller i de åbne kvarterer, som Emdrup, Ryparken-Lundehus og store dele af kvarteret Bispebjerg. I de tætte byområder er der behov for mere grønt og i de åbne forstads-lignende kvarterer er der behov for mere kvalitet i de store grønne områder.

Udviklingsprincip: Flere grønne åndehuller i de tæt bebyggede kvarterer

I alle kvarterer er der brug for arealer, hvor man kan være sammen med andre, opleve kvarterets puls eller få frisk luft. Nogle kvarterer – som i det gamle industri-kvarter Nordvest – er det grønne en mangelvare. Gårdene er små, hvor der kun er plads til cykelstativer og affaldscontainere, og der er mangel på offentlige arealer, som fungerer som grønne mødesteder og åndehuller. Enkelte tomme grunde har fungeret som grønne rekreative arealer, enten efter aftale, eller i det skjulte. Men efterhånden som de sidste grunde i kvarteret bliver bebygget, bliver behovet endnu tydeligere. Nogle steder findes der ekstra brede fortove, som blot er asfalterede for at opnå en nem vedligeholdelse. Andre steder er der indhak i bygningerne, som skaber kanter og gode, men uudnyttede opholdsmuligheder. Der bliver nødt til at blive tænkt kreativt for at finde små steder, som med fordel kan begrønnes og skabe opholdsmuligheder. Folk går ikke langt for at komme til et grønt åndehul i den travle hverdag. Derfor ønsker lokaludvalget at sikre, at der aldrig er mere end 500 meter til et grønt område. Lokaludvalget vil derfor fungere som vagthund ift. at alle lokalplaner, dispensationssager mm. indtænker grønne, offentligt tilgængelige åndehuller.

Løsningsforslag:

- Arbejde for vertikale løsninger med grønne vægge eller grønne tage
- Støtte op om små grønne initiativer som partnerskabstræer, blomsterkummer og fælles blomsterbede
- Udpege vejstrækninger som bør begrønnes
- Arbejde for eksempelprojekter med omdannelse af brede fortove til grønne opholdsarealer og/eller aflukning af vejstykker til samme formål
- Arbejde for klimatilpasningen bliver løftestang for at sikre at grønne løsninger også skaber opholdsmuligheder
- Arbejde for midlertidighed som redskab til at skabe grønne åndehuller

Mulige aktører:

Områdefornyelse Nordvest er en nøgleaktør i omdannelsesprocessen, og Bispebjerg Lokaludvalg er her en vigtig medspiller. Civilsamfundet spiller også en væsentlig rolle – heriblandt grundejere, vejlaug og diverse foreninger.

SAMMENHÆNG MED KØBENHAVNS KOMMUNES POLITIKKER OG PLANER

Bynatur i København 2015-2025

Københavns Kommunes Træpolitik 2016-2025

Fællesskab København

Udviklingsprincip: Mere kvalitet i de store grønne områder

Yderkransen af Bispebjerg er beriget med store grønne områder, således at bydelen samlet set er en af Københavns mest grønne bydele. Det grønne bælte består af Lersøparken og kolonihaverne, et kommende grønt område på Nordhavnsvejens byggeplads og videre over mod Ryvang Naturpark. Nord for Lersøparken findes Bispebjerg Hospital og Bispebjerg Kirkegård som strækker sig ned til Utterslev Mose. Både Lersøparken og Utterslev Mose indeholder store mængder af ren græsplæne, eksempelvis har mosen græsarealer svarende til 75 fodboldbaner. Vedligeholdelsen af disse tærer på de få driftsressourcer, og samtidig begrænses biodiversiteten.

I yderkvarterene er det grønne også markant: Store grønne græsplæner strækker sig mellem blokkene i Ryparken, ved Emdrup Huse og Bispeparken. Men kendetegnet for disse grønne områder er ofte, at de mangler kvalitet. Græsset er grønt, men biodiversiteten er lille, og måske er området også kedeligt eller bliver betragtet som ingenmandsland.

Vores grønne offentlige områder skal have mere karakter og skabe grobund for en bredere anvendelse og en bedre flora og fauna.

Løsningsforslag:

- Arbejde for LAR (lokal afledning af regnvand) som løftestang for bedre grønne områder for boligområder med ensformige græsplæner
- Skabe mere kvalitet i Lersøparken med klimatilpasning som løftestang og evt. åbning af Lygte Å

- Arbejde for placering af natur DOME til undervisning
- Gennem Helhedsplanen for Utterslev Mose at arbejde for mere biodiversitet, få oprenset søvandet, bedre tilgængelighed og flere faciliteter i mosen
- Skabe flere åbninger til Bispebjerg kirkegård og gøre kirkegården mere rekreativt anvendelig under respekt for stedets anvendelse.

Mulige aktører:

Teknik og Miljøforvaltningen. Herudover skal der samarbejdes med andre Lokaludvalg, boligsociale helhedsplaner, Områdefornyelser, foreninger og institutioner.

SAMMENHÆNG MED KØBENHAVNS KOMMUNES POLITIKKER OG PLANER

Bynatur i København 2015-2025

Københavns Kommunes Træpolitik 2016-2025

Fællesskab København

Udviklingsprincip: Naturen som social løftestang

Alle har godt af at komme ud i naturen. Forskning viser, at naturoplevelser kan have gavnlig effekt på vores psykiske og fysiske velvære. Men ikke alle finder naturligt vej til naturen. Der er derfor brug for støtte til at gøre naturen tilgængelig for udsatte grupper – stressramte, mennesker med sindslidelser, udsatte børn og familier og enlige.

Løsningsforslag:

- Understøtte og udbygge eksisterende eksempelprojekter
- Understøtte samarbejdspartnere i flere projekter hvor bydelens grønne områder udnyttes til formålene
- Understøtte lokale grønne mødesteder tæt på udsatte byområder.

Mulige aktører:

Socialpsykiatrien, skoler, boligsociale helhedsplaner, områdefornyelse og foreninger er vigtige lokale aktører. Bispebjerg Lokaludvalg kan understøtte indsatserne og skabe dialog og netværk gennem afholdelse af møder og workshops og ved at skabe lokalpolitisk fokus.

SAMMENHÆNG MED KØBENHAVNS KOMMUNES POLITIKKER OG PLANER

Helhedsplan for Utterslev Mose/Pleje og udviklingsplan for Utterslev Mose

Pleje og udviklingsplan for Lersøparken

Københavns Klimatilpasningsplan 2011

ET TRYGGERE BISPEBJERG

Det er vigtigt for fastholdelsen af et godt bymiljø, at det er trygt at færdes i gadebilledet – og det er det også på Bispebjerg. Men der har i mange år været tilbagevendende problemer med mindre grupper af unge – ikke kun lokale – der forårsager konflikter i en afgrænset del af Nordvest kvarteret.

Udviklingsprincip: Fokus på det gode naboskab i byens rum og forebyggelse af flere unge kriminelle

Salg af hash og andre rusmidler foregår mange steder i København - også på Bispebjerg, men her har den medfølgende kriminelle adfærd skabt problemer i tætte boligområder – i området ved Frederiksborgvej, hvor der bor flere tusinde mennesker. Episoder med ræs på vejene, trusler og skyderi er eksempler på problemerne. Det er en meget bred indsats, der skal til for at ændre dette adfærdsmønster, som ikke kun er en kommunal opgave. Lokaludvalget understøtter dialogen og sætter et lokalpolitisk fokus på problemerne. Kriminalitet er primært en politiopgave, men der er et stort behov for en præventiv indsats på Bispebjerg. Dette arbejde er i gang. Fra 2017 er der indgået en partnerskabsaftale indenfor Områdefornyelse Nordvest, hvor politi, den boligsociale indsats, civilsamfund og kommunale forvaltninger arbejder på konkrete løsningsmuligheder.

Løsningsforslag:

- Kortlægning af viden om utryghed og redskaber til forbedring af trygheden – blandt andet via tryghedspartnerskabet
- Fokus på beskæftigelse, iværksætteri og erhvervsstrategi der får flere unge i arbejde – Bispebjerg Skole, kreative zoner, ISS grunden, Klub Smedetofte – et iværksætterhus

- Arbejde for målrettede fritidstilbud og forbedringer af faciliteter
- Fysiske byrumsforbedringer, der kan fremme den oplevede tryghed – mere belysning, mødesteder og intelligent belysning, beskæring af vejtræer, trafikforbedringer, regler for ophold
- Støtte naboskabsinitiativer via samarbejde mellem boligforeninger og/eller vejlaug og bydelspuljen
- Opfordre og understøtte etablering af nye vejlaug på private fællesveje
- Øget samarbejde med unge om at skabe tryghed og gode klubtilbud.

Mulige aktører:

Det boligsociale, Teknik og Miljøforvaltningen, Sikker By, politi, SSP, Kultur- og Fritidsforvaltningen, Børne- og Ungeforvaltningen, Socialforvaltningen, Beskæftigelses- og Integrationsforvaltningen, civilsamfund.

SAMMENHÆNG MED KØBENHAVNS KOMMUNES POLITIKKER OG PLANER

Områdefornyelse Nordvest, Kvarterplan

Tryghedspartnerskab – igangsat i 2017.

Sammen om byen

Tryghedsløft

Ungeaftale april 2015

Politik for udsatte byområder

Eksempel på fredeliggørelse af trafikeret vej med bedre opholdsmuligheder. Illustrationen er fra et skitseforslag for ønsket om et Lundehestorv – beliggende mellem Strødamvej og Emdrupvej med Lundehestkirken i baggrunden.

BEDRE FREMKOMMELIGHED

Det skal være nemt og sikkert som borger at komme rundt i bydelen og på tværs af byen – uanset om man er barn, voksen, ældre eller gangbesværet. Forbedring af fremkommeligheden arbejder lokaludvalget med – som dialogpart ved borgermøder, gennem tidlig inddragelse i byudviklingen eller som vagthund, hvis lokale forhold ikke tilgodeses.

Udviklingsprincip: Bedre fremkommelighed for alle

Bispebjerg Lokaludvalg vil arbejde for et godt cykelstinetværk, så borgerne nemt, trygt og bæredygtigt kan færdes i byens rum.

Der er behov for en ny cykelrute gennem Svanemølle Kaserne, så vi får en hurtig passage for beboere i Rypar-ken, som skal ind til kulturelle faciliteter eller centrum.

Ligeledes skal der arbejdes for gennemførelse af Nordvestpassagen som et vigtigt led i at fortsætte Nørrebro-ruten ud mod Bispebjerg. Lokaludvalget foreslår også en ny cykelrute fra Nordvestpassagen, gennem hospitalet til Utterslev Mose, som dermed bliver en nem og rekreativ rute og øger muligheden for at bruge mosen. En cykelbro over jernbanen som kan sammenbinde Bispebjerg Hospital med Rigshospitalet spiller godt sammen med ønsket om en cykelforbindelse gennem Bispebjerg Hospital.

Den kollektive trafik skal styrkes. Der er særligt behov for at skabe bedre forbindelser på tværs af bydelen og der ønskes en letbane, som går ind til centrum. Herudover bliver der brug for bedre kollektiv trafikbetjening til det nyudbyggede Bispebjerg Hospital.

I de tætte kvarterer bliver der ofte kørt stærkt på smalle veje, og der bør arbejdes på en plan for trafikken, så småveje kan fredeliggøres, og der skal informeres og vejledes, således at der dannes flere vejlaug på de mange private fællesveje – som også findes i bydelens tætbebyggede kvarterer.

I myldretiden er de store trafikårer næsten blokerede, og her bør arbejdes med forsøg på intelligent trafikstyring for at mindske trafikpropperne. Betalingszonerne er udvidede, hvilket betyder, at Bispebjerg bydel fremover vil opleve øget mængder af parkerede biler. Der bør derfor arbejdes for parkeringshuse eller pendlerpladser i nærhed til den kollektive trafik.

Løsningsforslag:

- Rådgive grundejere om etablering af vejlaug som kan arbejde for vejforbedringer, der skaber tryghed og fremkommelighed
- Arbejde for flere og bedre cykelstiforbindelser, særligt en rute fra Nørrebro, gennem Bispebjerg hospital til mosen og ruten gennem Svanemølle Kaserne
- Arbejde for fredeliggørelse af mindre veje i tætte kvarterer
- Fokus på at styrke de kollektive trafikmuligheder på tværs af bydelen og til det nye hospital
- Fokus på fremkommelighed for mennesker med handicaps via tilgængelighedsprojekt og konsekvent indtænke tilgængelighed i andre fysiske planer med andet sigte.

Mulige aktører:

Områdefornyelse, grundejere, Teknik- og Miljøforvaltningen.

Udviklingsprincip: forbedrede forhold for beboere langs de stærkt trafikerede veje

Bispebjerg bydel har mange trafikerede transport korridorer. Værst står det til på Helsingørmotorvejen, som har ca. 64.700 køretøjer i døgnet, og trafikken vil øges, når Nordhavnsvejen åbner. Herudover har bydelen også Borups Allé og "Ring 2" bestående af Tuborgvej og Tomsgårdsvej, samt meget trafik på gaderne Frederiksborgvej, Tagensvej og Frederikssundsvej.

For mange af vejene gælder, at beboelsesejendomme ligger helt ud til fortovet. Bispebjerg er en af de bydele med flest borgere, som bor med vejstøj over grænseværdierne. Det harmonerer dårligt med kommunens målsætning om, at "Københavnere skal kunne sove i fred for sundhedsskadelig støj fra vejtrafikken".

En bolig anses for at være stærkt støjbelastet, når støjen på husfacaden er over 68 dB. Bispebjerg er den bydel i København, som har den største andel af boliger over 68 dB, nemlig 19 %. (jf. Københavns kommunes Handlingsplan for Vejstøj). Der skal arbejdes for støjdæmpende initiativer som støjstøjsfald, isolerende facader og støjmure. Herudover skal der også arbejdes for flere vejtræer langs de stærkt trafikerede veje. Vejtræer har en begrænset virkning i forhold til decibel, men har dog en god indflydelse i forhold til den oplevede trafikgene.

Der er også udfordringer med at færdes som blød trafikant ved de store færdselsårer, og særligt Tomsgårdsvej (Ring 2) mangler overgange hvor bydelens borgere kan krydse dem, så kvartererne hænger sammen.

Løsningsforslag:

- Arbejde for støjreducerende foranstaltninger (asfalt, vinduer, fartnedsættelse) herunder gerne

nyskabende forsøg og tiltag

- Plantning af vejtræer langs strækninger på Tomsgårdsvej, Tagensvej, Frederiksborgvej, Frederikssundsvej
- Tiltag som højner muligheden for ophold på pladser og byrum langs stærkt trafikerede veje (se mere under udviklingsprincippet "mødesteder som understøtter socialt liv")
- Bedre passagemuligheder af stærkt trafikerede gader såsom Tomsgårdsvej
- Arbejde for overdækning af en del af Helsingørmotorvejen i en let konstruktion.

Mulige aktører:

Staten er ansvarlig for motorvej og Københavns Kommune for de fleste øvrige trafikerede veje. Lokaludvalget kan udpege udfordringer og rejse dem på politiske niveauer eller med fagforvaltningerne. I myldretiden er de store trafikårer næsten blokerede, og her bør arbejdes med forsøg på intelligent trafikstyring for at mindske trafikpropperne. Betalingszonerne er udvidede, hvilket betyder, at Bispebjerg bydel fremover vil opleve øget mængder af parkerede biler. Der bør derfor arbejdes for parkeringshuse eller pendlerpladser i nærhed til den kollektive trafik.

SAMMENHÆNG MED KØBENHAVNS KOMMUNES POLITIKKER OG PLANER

Handlingsplan for Vejstøj 2013-2018

Cykelredegørelse 2016

FLERE FÆLLESSKABER PÅ TVÆRS

Med store kulturelle og socioøkonomiske forskelle, som indbygger i en bydel, hvor man færdes i en stadig tættere by, øges tolerancen overfor forskellighed. Dialog på tværs af forskellige værdier er ekstra vigtig for at opretholde et lokalsamfund i balance, og derfor ønsker lokaludvalget bedre byrum og faciliteter, der fremmer fællesskaber på tværs.

Investeringer i mødestedsfaciliteter kan øge livskvaliteten og fastholde kvarterets sammenhængskraft gennem et mere aktivt foreningsliv og medborgerskab, og endelig bør der arbejdes med folkeskolen som brobygger til en bydel i balance.

Udviklingsprincip: Mødesteder som understøtter dialog og sociale fællesskaber

Bedre faciliteter er en nødvendighed for at skabe det samlingspunkt, hvor mennesker mødes og oplever lokalsamfundets virke, og får lyst til at engagere sig i det. Mødesteder fremmer det lokale fællesskab, hvilket kan have afsmittende positiv effekt på det omkringliggende boligområdes sammenhængskraft og for den enkeltes livskvalitet. Vi ser potentiale i, at mulighederne for udeservering fremmes på bydelens pladser – dette er en måde til at skabe mere liv. Og vi skal understøtte foreningslivet for alle aldersklasser, dog særligt for børn og unge.

Følgende løsningsforslag er ønsker til budgettet, og de er ikke i en prioriteret rækkefølge:

- A Modernisering af Ryparken Idrætsanlæg som åbner og inviterer lokale borgere til brug af anlægget i en kombination af lokalt forsamlings- og idrætshus. Kultur- og Fritidsforvaltningen har planlagt en renovering i 2017, men der ønskes

en modernisering af anlægget. (Skitseforslag "Modernisering af Ryparken Idrætsanlæg" - se bilagslisten.)

- B Omdannelse af Lundehustorvet som kvarterets eneste torv med forbedret opholdsmuligheder, rekreative tiltag og sivegade. (Skitseforslag "Lundehus Torv – Lysningen i Lundehus" - se bilagslisten)
Anslået økonomi: 22,5 mio. kr. i anlægsudgifter
- C Et sammenhængende Nørrebro Stationsområde - et generelt løft, som skaber en helhedsorienteret sammenhæng mellem de åbne pladser på tværs af banestrækningen. (Se Ideoplæg for Nørrebro Stationsområde" udarbejdet af COBE Arkitekter.)
Anslået økonomi: 10 mio. kr. i anlægsudgifter
- D Opgradering af Smedetoftens udearealer og færdiggørelse af Ungehus. Anlæggelse af et sammenhængende og trygt opholdsareal som muliggør et bedre møde mellem de unge brugere af klubben/ungehuset på Smedetoften og de lokale beboere. Skabe tryghed, åbenhed og lys på Smedetoften. (Se Områdefornyelse Nordvest Kvarterplan 2016-2021)
Anslået økonomi: Ikke fastlagt
- E Vækst- og kvarterhus på Bispebjerg Skole – bidrager til kreativ vækst, øget beskæftigelse og inkluderende fællesskaber gennem offentlig-private samarbejder. (Se Områdefornyelse Nordvest Kvarterplan 2016-2021)
Anslået økonomi: 16 mio. kr. i anlægsudgifter
- F Grøn omdannelse af Stærevej. Nordvestparken samles med Stærevej, der med en grøn omdannelse gør det til et attraktivt sted, man er stolt over at høre til. Et sted hvor byliv og sociale møder er oplagt for dem, som søger det.

Omdannelsen skal igangsætte en positiv udvikling i et af bydelens mest udsatte byområde. (Se skitseforslag i bilagslisten.)

Anslået økonomi: Fuglekvarterets områdefornyelse har i 2017 afsat 9. mio. kr. til anlæg af delprojektet "grøn omdannelse af Stærevej". Flere af visionens øvrige delprojekter er ikke finansierede. Service og drift vil indgå i den eksisterende drift af de private fællesveje og arealer

G Grønt mødested på Provstevvej. De sidste byggetomter i Nordvestkvarteret er efterhånden blevet bebygget og efterlader kvarteret uden grønne åndehuller. I samarbejde med Områdefornyelse Nordvest og beboerne i området arbejdes der for at omdanne et mindre vejstykke til et grønt opholdsrum.

Anslået økonomi: Ikke fastlagt

H Svanemølleruten Ryparken ligger trafikalt isoleret fra det øvrige København og der mangler bedre forbindelser til den øvrige København. Sammen med Østerbro Lokaludvalg har Bispebjerg Lokaludvalg arbejdet for en rute gennem Svanemøllen Kaserne, som forbedrer forbindelsen til centrum. (Se bilagslisten for kortmateriale).

Anslået økonomi: Ikke fastlagt

I Rute til Utterslev Mose. Bispebjerg Lokaludvalg arbejder for en rute til mosen, som skal forbedre adgangen mellem naturen i Utterslev Mose til de tætte brokvarterer bedre med en cykelforbindelse gennem Bispebjerg Hospitalsområde. (Se bilagslisten for kortmateriale)

Anslået økonomi: Ikke fastlagt

J Nordvestpassagen. Der mangler en forbindelse mellem Nørrebro cykelruten, og de ruter som fortsætter på Bispebjergsiden ud mod Hareskoven og mod Ryparken.

Borgerrepræsentationen har nedstemt et forslag pga. projektets økonomi. Bispebjerg og Nørrebro Lokaludvalg samarbejder om alternative ruteforslag, da forbindelsesmuligheden er vigtig. Nordvestpassagen er sikret lokalplanmæssigt. Anslået økonomi: 20 – 70 mio. kr.

K Udeskole til skolehaverne. Københavns Skolehaver har i dag over 26.000 besøgene om året, men ikke noget undervisnings- eller opholdsrum til dem. Skolehavehuset skal rumme undervisningslokale – og åbne op for at skolehaverne bedre kan bruges året rundt. (Se bilagslisten for skitsemateriale). Anslået økonomi: 4,5 mio. kr.

L Opgradering af Lersøgrøftens Integrationsbyhaver. Foreningen har 150 daghaver til både danskere og folk med anden etnisk herkomst end dansk. Byhaver er særdeles populære og netop i dette område er der rig mulighed for at udvide dyrkningsarealet langs jernbanen. Der mangler dog adgang til vand, fællesfaciliteter og hegn mod jernbanen.

Anslået økonomi: 11,5 mio. kr. i anlægsudgifter, dog kan etablering af vand alene løses for cirka 250.000 kr.

M Naturdome som læringsrum i Lersøparken/Ryparken. Børne og Ungdomsforvaltningen har et ønske om at etablere 5 naturformidlingsdome fordelt ud over byen. Formålet er at skabe et undervisningsmiljø for skoler og institutioner i dagtimerne og et rum for foreningsliv og andre lokale aktører i weekender og aftener. En af domerne tænkes placeret i Lersøparken/Ryparken. Anslået økonomi: Ikke fastlagt.

Foto: Thomas Vilhelm

Udviklingsprincip: Sundhed som forebyggelse i nærmiljøet

Lokaludvalget arbejder tværfagligt med sundhed ved at kigge på sundhedseffekterne ved udvikling af byrum, naturpleje og trafik. Når der sættes fokus på mindre støj på vejene, busfiltre på busser, bedre fremkommelighed for gående og cyklister og bedre bevægelsesmuligheder i de offentlige rum – så spiller indretningen af det fysiske miljø en rolle for den almene sundhed. Den mentale sundhed er, som tidligere nævnt, et udviklingsprincip i naturen som social løftestang, hvor eksempelvis terapihaver eller naturpleje kan være en måde at opnå mental ro og afstresning.

Middellevetiden på Bispebjerg er lav - både mænd og kvinder lever i gennemsnit 2 år kortere tid end den gennemsnitlige Københavner. Økonomisk og socialt overskud er nødvendigt for at leve sundt og undgå sygdom – her er der en generel udfordring med ulighed i sundhed. Samtidig er der et problem i forhold til de mest udsatte grupper i samfundet – de opsøger ikke tilbuddene selv – og derfor peger Lokaludvalget på, at en bydel som Bispebjerg har behov for tilbud i nærmiljøet.

I løbet af 2016 er sundhedstilbuddene i Københavns Kommune blevet fagspecialiseret og bydækkende, men hvor er den forebyggende indsats, som med opsøgende kommunale indsatser kan nå ud til de udsatte? Der er behov for en strategi for den sundhedsfaglige indsats i nærmiljøet i de udsatte byområder. Lokaludvalget bidrager gerne med at involvere de lokale netværk og aktører - blandt andet med vidensdeling om lokalområdet og netværksdialog til lokale brobyggere, som kan formidle sundhedsfaglig viden lokalt.

Løsningsforslag:

- Fokus på at kommunen arbejder strategisk med at den gennemsnitlige levealder på Bispebjerg kommer på niveau med københavnergennemsnittet
- Fokus på at der arbejdes på tværs af forvaltninger med den sundhedsfaglige dagsorden
- Bakke op om målrettede, forebyggende indsatser i nærmiljøet, der opsøger og når ud til udsatte borgere – herunder enlige, ensomme mænd, mennesker med sindslidelser, alkoholikere, diabetes 2 patienter og ældre med motoriske problemer. Eksempelvis gennem samarbejde om lokalkendskab og ved netværksaktiviteter
- Arbejde for bedre byrum, der fremmer bevægelse, møder og leg på tværs af generationer og selvorganiseret idræt og et mere aktivt fritidsliv. Det kan nogle steder være motionsstier i det grønne og idrætsredskaber til de selvgroede initiativer. Andre steder plads til fordybelse og mental ro. Bedre og lettere adgang til faciliteter for idræts- og foreningsaktiviteter i lokalområderne – eksempelvis Ryparken Idrætsanlæg
- Fokus på mental sundhed og socialpsykiatri – gennem mødesteder for alle
- Støtte fællesskabsinitiativer på tværs af aldre og kultur forskelle
- Lokaludvalget bakker op om informationsindsatser rettet mod den brede befolkning om muligheder for sundhedsfremme.

Lokaludvalget bakker op om at kommune, hospitaler, civilsamfund og praktiserende læger indgår i et stærkt netværksamarbejde.

Udviklingsprincip: Folkeskolen som dynamo for det gode møde

De markante forskelle på tværs af etnicitet, sociale forhold og livsstil er en styrke i forhold til tolerance overfor andre livsformer og værdier, men det kan også være en udfordring, hvis folkeskolen eksempelvis ikke længere er et tilvalg for de ressourcestærke forældre. Her spiller lokalsamfundet en vigtig rolle, som brobygger og talerør for det positive tilvalg.

Bydelen rummer 5 folkeskoler og endnu flere privatskoler. Alle folkeskoler har brug for et godt ry og attraktive profiler. Der er imidlertid perioder, hvor nogle af skolerne på Bispebjerg har udfordringer med omdømmet i lokalmiljøet. Der skal arbejdes målrettet for at ændre dette, så alle skoler bliver et positivt tilvalg og for at styrke medborgerskabet mellem Københavnerne.

Et scenarie for Ryparken Idrætsanlæg, hvor idrætsfaciliteter sammentænkes med et socialt mødested. Se flere eksempler i skitseforslaget.

Foto: E + E Arkitekter

Løsningsforslag:

- Fokus på at understøtte folkeskolerne så de bliver et positivt tilvalg
- Arbejde for at der bliver forsøg med nedsættelse af klassekoefficienterne
- Fokus på at der allokeres midler til særlige indsatser som kan promovere skolerne
- Skabe synlighed om brug af skolernes rum/ lokaler udenfor skoletid for at skabe nogle af de fællesskaber, som bydelen mangler
- Skabe bro mellem skoler og foreninger.

SAMMENHÆNG MED KØBENHAVNS KOMMUNES POLITIKKER OG PLANER

Fællesskab København

Sundhedspolitik 2015-2025

Handleplan for bedre psykisk sundhed 2015-2018

WHO's vision Health 2020

Strategiske retningslinjer for brug af puljemidler

Bispebjerg Lokaludvalg bruger ca. 80 % af puljemidlerne til at støtte eksterne puljeansøgninger. Lokaludvalget modtager og behandler ca. 125 ansøgninger om året og har de sidste år støttet omkring 100 ansøgninger om året med lige over 2 millioner kroner. Ifølge Kommissoriet for Lokaludvalg skal puljemidlerne udmøntes til tværgående, bydelsrelaterede, dialogskabende og netværksdannende aktiviteter for borgere og brugere i lokalområdet.

Bispebjerg Lokaludvalg har på sin hjemmeside fastlagt kriterierne for tildeling af puljemidler.

Bydelspuljen støtter almennyttige aktiviteter, der blandt andet:

- Fremmer dialog, demokrati, borgerdeltagelse
- Samler borgerne på tværs af social og etnisk baggrund
- Udføres i samarbejde med flere lokale grupper, foreninger, institutioner.

Foto: Kurt Lønstrup – Det årlige møsetræf

Lokaludvalget lægger endvidere vægt på, at puljemidlerne kommer hele bydelen til gode og der er en rimelig medfinansiering.

KONTAKT TIL PULJEANSØGERNE

Bispebjerg Lokaludvalg tillægger det vægt, at alt arbejde med bydelspuljen fortsat sker lokalt. Netop dette arbejde giver lokaludvalget et unikt indblik i, hvad der sker i bydelen – og hvor i bydelen der kan være behov for indsatser, som lokaludvalget skal være opmærksomme på.

Den tætte kontakt til puljeansøgerne har også udmøntet sig i, at lokaludvalget har taget initiativ til at samle alle puljeansøgerne til en årlig puljeaften. Arrangementet har en stor tilslutning, og det har henover årene udviklet sig til en tradition i bydelen. Det fremmer nye samarbejdsformer på tværs af lokale grupper, foreninger og institutioner. Dobbeltarbejde kan undgås – og flere trækker i samme retning til gavn for bydelen.

STRATEGISK BRUG AF PULJEMIDLERNE

Bispebjerg er en bydel hvor mange initiativer og projekter sætter sit positive præg på udviklingen. I øjeblikket er der to Områdefornyelser i Bispebjerg bydel, et i Nordvest og Fuglekvarteret. De to områdefornyelser bidrager med fire puljer, udover Bispebjerg Lokaludvalgs bydelspulje.

Områdefornyelserne arbejder med strategisk brug af deres puljemidler, og derfor har lokaludvalget vurderet, at der er behov for en pulje, der henvender sig alsidigt til projekter og initiativer i hele

Bispebjerg Bydel. Dette selv om områdefornyelsen i Fuglekvarteret afvikles i starten af 2018. Bispebjerg Lokaludvalg har tidligere arbejdet med en mere strategisk brug af puljemidler – blandt andet ved at reservere puljemidler til tryghedsindsatser i bydelen. Lokaludvalget vil også fremover løbende vurdere, om der skulle blive et behov for at reservere dele af puljemidlerne til en mere målrettet indsats.

De resterende 20 % af puljemidler anvender lokaludvalget i dag til egne initiativer - som udgivelse af en bydelsdækkende avis fire gange om året og afholdelse af et stort bydelsarrangement - Mosetræffet. Endvidere har lokaludvalget arbejdet med målrettede initiativer i Ryparken–Lundehus. Den slags initiativer og indsatser ønsker Bispebjerg Lokaludvalg at fortsætte.

Forvaltningernes høringssvar til bydelsplanen

Lokaludvalgenes bydelsplaner har været i forvaltningshøring i kommunens syv forvaltninger. Formålet med bydelsplanerne er, at de både skal være et visionspapir for det enkelte lokaludvalg og en måde at omsætte centralt besluttede politikker og målsætninger fra Københavns Borgerrepræsentation til virkelighed. Samtidig skal bydelsplanerne være en mulighed for Borgerrepræsentationen og kommunens forvaltninger til at få inspiration fra bydelene til overordnede politikker og konkrete løsninger. Forvaltningernes høringssvar skal understøtte dette. Høringssvarene har derfor fokus på at påpege de ideer og tanker, som forvaltningerne finder interessante og evt. oplagte at arbejde videre med, samt på at påpege, hvis bydelsplanerne indeholder forslag, der strider mod kommunens centralt besluttede politikker og målsætninger. Forvaltningerne har ikke kvalificeret økonomi i projektforslag medmindre andet konkret fremgår.

Forvaltningernes høringssvar giver en vurdering af:

- Nye ideer /forslag der i høj grad understøtter vedtagne planer og politikker, som forvaltningen derfor vil arbejde videre med.
- Visioner/ forslag der allerede arbejdes på i forvaltningen, og som naturligt indpasses heri.
- Stillingtagen i øvrigt til forslag og ideer i bydelsplanerne.
- Desuden påpeges hvis ideer/ ønsker er i modstrid med politikker og planer, der er vedtaget i Borgerrepræsentationen.

Flere forvaltninger har en række generelle bemærkninger til bydelsplanerne. De generelle bemærkninger fra forvaltningerne er samlet i et særskilt notat, der vedlægges som bilag til indstillingen til Borgerrepræsentationen den 12. okt. med godkendelse af bydelsplanerne. De konkrete høringssvar fra forvaltningerne til de enkelte bydelsplaner er indarbejdet i nedenstående kapitel.

HØRINGSSVAR FRA ØKONOMIFORVALTNINGEN

Økonomiforvaltningen har med stor interesse læst bydelsplanen for Bispebjerg og præsentationen af de fem temaer, der sættes fokus på i de kommende fire år.

Et af de temaer, der beskrives i bydelsplanen, er bydelens fortætning og de principper, lokaludvalget ønsker, skal ligge til grund for den fremtidige udvikling. Her peges der særligt på behovet for flere store boliger i Nordvest, og lokaludvalget ønsker i den forbindelse, at der fremadrettet bygges familieboliger frem for ungdomsboliger, så der sikres en balance i bydelens og kvarterets befolkningssammensætning. Ønsket om en varieret boligmasse med en blandet beboersammensætning er centralt for Økonomiforvaltningen og i overensstemmelse med visionerne i Kommuneplan 2015. Økonomiforvaltningen analyserer løbende udviklingstendenserne i København, herunder i Nordvest, og vil frem mod Kommuneplan 2019 se på kommuneplanens boligstørrelsesbestemmelser inklusiv behovet for familie- og ungdomsboliger.

I forbindelse med bydelens fortætning er det ligeledes lokaludvalgets ønske, at de kreative zoner fastholdes, så det fortsat vil være attraktivt for mindre og mellemstore erhverv og opstartvirksomheder at lokalisere sig i Nordvest. I Kommuneplan 2015 udpeges to kreative zoner i Nordvest. De kreative zoner er vigtige vækstmiljøer. De er udpeget for at bevare erhvervsområdernes blandede karakter og kan tilbyde attraktive lokaliseringmuligheder for kreative erhverv og mindre håndværksprægede virksomheder, der ønsker fleksible og økonomisk overkommelige lejemål. Gennem de seneste år er antallet af kreative virksomheder i Nordvest steget markant, og Økonomiforvaltningen har fokus på Nordvest og kvarterets særlige karakter samt evne til at tiltrække kreative erhverv.

Et andet tema i bydelsplanen er "Et tryggere Bispebjerg". Økonomiforvaltningen finder det positivt, at lokaludvalget har et særskilt fokus på at øge trygheden i kvarteret, og at lokaludvalgssekretariatet prioriterer aktiv deltagelse i tryghedspartnerskabsgruppen i regi af Områdefornyelsen Nordvest. Området ved Klub Smedetoften har i længere tid været præget af hashhandel og utryghed. Derfor finder Økonomiforvaltningen det positivt, at der tænkes i opgradering af Klub Smedetoftens udearealer, og at Ungehuset færdiggøres, såfremt der findes finansiering til dette.

Økonomiforvaltningen bemærker, at den ønskede anvendelse af Bispebjerg Skole som kvarter- og væksthus i området ikke harmonerer med, at Økonomiforvaltningen og

Børne- og Ungdomsforvaltning har besluttet, at Bispebjerg Skole skal bruges til genhusning af folkeskoler i København, der skal renoveres.

HØRINGSSVAR FRA TEKNIK- OG MILJØFORVALTNINGEN

Bydelsplanen indeholder mål om både mere og bedre bynatur med afsæt i bydelens arkitektoniske egenart og de forskellige sociale og funktionelle kvarterer, flere grønne mødesteder, flere grønne forbindelser og byrummet som løftestang for tryghed og møder mellem mennesker. Det ligger i forlængelse af Københavns Kommunes Arkitekturpolitik, Strategi for Bynatur og Skybrudsplan som grundlag for at udvikle en grønnere og rekreativ by.

Flere af de foreslåede initiativer finder støtte i Teknik- og Miljøforvaltningens aktuelle arbejde, mens andre kan indgå som idégrundlag i fremtidige samarbejder bl.a. i forbindelse med implementering af skybrudsplanens projekter og klimatilpasning.

I forbindelse med beskrivelsen af udfordringer og potentialer i Bispebjerg gør Teknik- og Miljøforvaltningen opmærksom på, at der i lokalplan nr. 497 "Bispebjerg Hospital" er fastsat bestemmelser om etablering af parkeringspladser på Bispebjerg Hospitals område. Pladserne skal dække parkeringsbehovet i forbindelse med udbygning af hospitalet.

Under lokaludvalgets budgetønsker beskrives det, at der mangler en forbindelse mellem Nørrebro cykelruten og de ruter, som fortsætter på Bispebjergsiden. Det skal her bemærkes, at der i lokalplan nr. 216 "Lygten" er fastlagt en offentlig passagemulighed, der skal forbinde Lygten med Mimersparken. Det indebærer, at muligheden for at etablere en forbindelsesmulighed på sigt er sikret planmæssigt.

HØRINGSSVAR FRA KULTUR- OG FRITIDSFORVALTNINGEN

Bydelsplanen for Bispebjerg spiller sammen med kommunens Kultur- og Fritidspolitik – særligt i forhold til temaet "Flere fællesskaber på tværs". Kultur- og Fritidsforvaltningen samt de lokale foreninger kan være mulige aktører i arbejdet med at skabe flere fællesskaber på tværs.

Desuden kan der i forbindelse med løsningsforslagene til udviklingsprincippet 'Det industrielle kulturmiljø har image- og attraktionsværdi', hvor blandt andet Københavns Museum nævnes som mulig aktør, etableres en kobling til Kultur- og Fritidspolitikens

indsatsområde vedrørende det historiske København – nærmere betegnet nye aktiviteter, der giver byen en særlig fortælling.

Der er mulighed for et tættere samarbejde med lokaludvalget om Kultur- og Fritidsudvalgets indsatser som for eksempel FritidsGuiderne og FerieCamp, der understøtter foreningslivet for børn og unge. Indsatserne bidrager med et kendskab til relevante lokale forenings- og aktivitetstilbud. Gennem indsatserne er der desuden opbygget et godt kendskab til de unges fritidsønsker og behov. Indsatserne kan også være relevante at nævne for eksempel i forbindelse med temaet "Mødesteder som understøtter dialog og sociale fællesskaber", hvor også aftenskolerne spiller en central rolle i forhold til at understøtte foreningslivet for de voksne.

Der gøres opmærksom på, at der er igangsat en planlægningsbevilling til en helhedsrenovering af Ryparken Idrætsanlæg. Det forventes, at Københavns Ejendomme og Indkøb udarbejder budgetforslag vedrørende helhedsrenoveringen, som kan indgå i forbindelse med forhandlingerne om Budget 2018.

Det forventes ligeledes, at der i forbindelse med forhandlingerne om Budget 2018 vil indgå et budgetforslag om Kampsportens Hus på Skodagrunden. Kampsportens Hus vil, såfremt byggeriet realiseres, kunne indgå som en del af et sammenhængende Nørrebro Stationsområde.

HØRINGSSVAR FRA BØRNE- OG UNGDOMSFORVALTNINGEN

I bydelsplanen fremhæves et ønske om at øge samarbejdet med unge om at skabe tryghed og gode klubtilbud. Børne- og Ungdomsforvaltningen er positive overfor indsatsen og bemærker, at forvaltningen arbejder på en analyse af ungeområdet, herunder behovet for klubkapacitet i hele byen.

HØRINGSSVAR FRA SUNDHEDS- OG OMSORGSFORVALTNINGEN

Sundheds- og Omsorgsforvaltningen anerkender lokaludvalgets beskrivelse og ønske om samarbejde og tværfaglighed i den lokale sundhedsindsats. Sundheds- og Omsorgsforvaltningen noterer, at udvalget ønsker en strategi for den sundhedsfaglige indsats i nærmiljøet i de udsatte byområder. Forvaltningen har ikke planer om at udarbejde sådan en strategi på nuværende tidspunkt, men elementer fra den type samarbejde vil fremadrettet skulle sammentænkes med forvaltningens strukturelle sundhedsindsats på lokale steder som

skoler, ungdomsuddannelser og arbejdspladser i Bispebjerg. Forvaltningen anerkender udvalgets vision om at ville arbejde tværfagligt og tilgodese både den fysiske og mentale sundhed, som er på linje med visionerne i kommunens sundhedspolitik og handleplan om bedre psykisk sundhed.

HØRINGSSVAR FRA SOCIALFORVALTNINGEN

Socialforvaltningen finder det positivt, at der bl.a. er fokus på målrettede, forebyggende, sundhedsfremmende indsatser i forhold til udsatte borgere i nærmiljøet samt forebyggelse af ungdomskriminalitet. Derudover er det positivt, at der i tilgængelighedsprojektet er opmærksomhed på fremkommelighed for mennesker med handicap, og at lokaludvalget opfordrer til konsekvent at indtænke tilgængelighed i den fysiske udvikling af bydelen.

Socialforvaltningen har i dag et meget stort antal boliger til Socialforvaltningens målgrupper i området. Af hensyn til ønsket om en spredning af Socialforvaltningens tilbud vil det være hensigtsmæssigt at placere fremtidige botilbud i andre bydele.

HØRINGSSVAR FRA BESKÆFTIGELSES- OG INTEGRATIONSFORVALTNINGEN

Beskæftigelses- og Integrationsforvaltningen anbefaler, at lokaludvalget eksplicit sætter Beskæftigelses- og Integrationsforvaltningens Vision 2020 på dagsordenen i bydelen.

Beskæftigelses- og Integrationsforvaltningen vurderer, at lokaludvalget kan bidrage til, at flere københavnere kommer i job og uddannelse ved at motivere samarbejdspartnerne, herunder lokale virksomheder og offentlige institutioner, til at tage københavnere i småjobs, virksomhedspraktikker med videre. Beskæftigelsesindsatsen er blevet mere virksomhedsrettet, idet der er evidens for, at det er den virksomhedsrettede indsats, der virker i forhold til at få ledige borgere i job og uddannelse.

Ligeledes foreslår forvaltningen, at lokaludvalgene understøtter arbejdet med målene i Integrationspolitikken 2015-2018: 1. Flere københavnere med anden etnisk baggrund end dansk skal i job, 2. Færre unge med anden etnisk baggrund end dansk skal falde fra uddannelsen og 3. Styrket medborgerskab blandt københavnere.

Ud over et særligt fokus på en virksomhedsrettet indsats for borgere med anden etnisk baggrund end dansk, kan lokaludvalgene eksempelvis bidrage til målet omkring

styrket medborgerskab. Dette kan ske ved at sætte fokus på at bekæmpe diskrimination i bydelene, modvirke social kontrol og forebygge radikaliserings af unge. Lokaludvalgene kan i den forbindelse bidrage til, at de positive fællesskaber i bydelene styrkes.

Bilag

Følgende bilag er listet alfabetisk efter geografiske områder. Du kan hente bilagsmaterialet på Bispebjerg Lokaludvalgs hjemmeside under bydelsplan 2017: www.bispebjerglokaludvalg.kk.dk

- Bispebjerg Kirkegård og omkringliggende boligområde.
Strategiplan Bispebjerg 2015 er udarbejdet for Teknik- og Miljøforvaltningen 2015.
- Lundehus Torv.
Skitseforslaget "Lundehus Torv – Lysningen i Lundehus" er udarbejdet for Bispebjerg Lokaludvalg.
- Nørrebro Stationsområde.
"Området omkring Nørrebro Station - ideoplæg" er udarbejdet for Teknik- og Miljøforvaltningen i forbindelse med borgerdialog i 2015.
- Ryparken Idrætsanlæg.
Skitseforslag "Modernisering af Ryparken Idrætsanlæg" er udarbejdet for Bispebjerg Lokaludvalg.
- Stærevej.
Vision for Stærevej udarbejdet for Områdefornyelse Fuglekvarteret, Teknik- og Miljøforvaltningen.
- Svanemølleruten.
Høringsmaterialet for kommuneplanstillæg for Svanemøllens kaserne 2017 og den kommunale cykelplan "Velkommen på Københavns grønne cykelruter", Teknik- og Miljøforvaltningen.
- Københavns Skolehaver – udeskolehus.
Skitseforslaget "Skolehavernes nye 'Udehus' i Lersøparken" er udarbejdet for Københavns Skolehaver og Bispebjerg Lokaludvalg.

- Uttermoseruten.
Kortmateriale "Ny cykelrute til Utterslev Mose er udarbejdet for Bispebjerg Lokaludvalg.
- Lersøgrøftens Integrationshaver. Opgradering af Lersøgrøftens Integrationshaver - beskrivelse af infrastruktur for dag- og integrationshaver Lersøgrøften i budgetnotat.
- Områdefornyelse Nordvest. Områdefornyelse Nordvest Kvarterplan 2016-2021
- Områdefornyelse Fuglekvarteret. Kvarterplan Fuglekvarteret 2013-2018, Teknik- og Miljø.

KØBENHAVNS KOMMUNE

BISPEBJERG LOKALUDVALG

2017